

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. september 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Julie Heidi Sørensen
Sagsnr.: 2022-0030-7823
Dok.: 2499738

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1133 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1133 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. juni 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DD).

Mattias Tesfaye

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1133 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvad der skal til for at en retssag kan og skal gå om?”

Svar:

Reglerne om genoptagelse af straffesager findes i retsplejelovens kapitel 86. Sager, hvor den tiltalte er blevet frifundet, kan genoptages efter retsplejelovens § 976, og sager, hvor tiltalte er blevet dømt, efter retsplejelovens § 977. Der stilles strengere krav til genoptagelse, hvor en tiltalt er frifundet, end hvor en tiltalt er dømt.

Det følger af retsplejelovens § 976, stk. 1, nr. 1, at genoptagelse af en sag, som er pådømt ved Højesteret eller ved en landsret, hvorunder tiltalte er frifundet, kan finde sted efter rigsadvokatens begæring, når det ifølge en tilståelse, tiltalte senere har afgivet, eller andre beviser, der senere er kommet for dagen, må antages, at han har begået forbrydelsen. Det følger endvidere af retsplejelovens § 976, stk. 1, nr. 2, at genoptagelse kan finde sted, når falske forklaringer eller erklæringer er afgivne under sagen af vidner eller skønsmand, eller falske eller forfalskede dokumenter er benyttede under samme, eller noget strafbart forhold, sigtende til at påvirke eller bestemme sagens udfald, er udvist enten af tiltalte eller af nogen, der i medfør af sit embede eller offentligt hverv har medvirket ved sagens behandling, og der efter omstændighederne er god grund til at antage, at sådant har bevirket eller medvirket til, at tiltalte har undgået domfældelse. Det følger desuden af retsplejelovens § 976, stk. 2, at genoptagelse under tilsvarende betingelser kan finde sted, hvor tiltalte påstås at have gjort sig skyldig i en væsentlig større forbrydelse end den, hvorfor han er domfældt.

Det følger af retsplejelovens § 977, stk. 1, nr. 1, at genoptagelse kan finde sted på begæring af en domfældt af en ved Højesteret eller ved en landsret pådømt sag, når nye oplysninger tilvejebringes, og det skønnes antageligt, at disse, om de havde foreligget under sagen, kunne have bevirket frifindelse eller anvendelse af en væsentlig mildere straffebestemmelse. Det er antaget i litteraturen, at kravet til nye oplysninger blot indebærer, at de ikke skal have været forelagt for retten under den tidligere hovedforhandling, og uanset om de kunne have været fremdraget fra forsvarers side allerede under den oprindelige sag. Det er ligeledes antaget i litteraturen, at der ved antageligt skal forstås, at der efter de nu foreliggende oplysninger er mulighed

for, at der er begået fejl. Genoptagelse kan dog som udgangspunkt ikke ske blot for at opnå en mildere straf inden for den samme strafferamme.

Det følger ligeledes af retsplejelovens § 977, stk. 1, nr. 3, at genoptagelse kan finde sted, når der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder, der gør det overvejende sandsynligt, at de foreliggende bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt.

Hvis anklagemyndigheden eller retten bliver bekendt med omstændigheder, som antages at give tiltalte eller andre på hans vegne føje til at andrage på sagens genoptagelse, bør de underrette vedkommende, jf. retsplejelovens § 977, stk. 3.

Genoptagelse kan ikke finde sted, så længe anke i medfør af lovens almindelige regler står åben, eller så længe en rejst ankesag henstår uafgjort, jf. retsplejelovens § 978, stk. 1. Det er ikke til hinder for genoptagelse, at straffen er udstået, jf. stk. 2.

En begæring om genoptagelse fremsættes skriftligt for Den Særlige Klageret og skal angive de omstændigheder, som begæringen støttes på, og de beviser, som formenes at skulle give sagen et andet udfald, jf. retsplejelovens § 979. I tilfælde omfattet af § 977, stk. 1, nr. 3, skal begæringen som udgangspunkt være fremsat inden 5 år efter dommens afsigelse. Såfremt Den Særlige Klageret finder, at yderligere oplysninger bør tilvejebringes, inden afgørelse træffes om, hvorvidt genoptagelse bør finde sted, giver den, for så vidt den ikke selv vil foranstalte disse tilvejebragt, de i så henseende fornødne pålæg, jf. retsplejelovens § 981, stk. 1, 1. pkt. Den Særlige Klageret afgør ved kendelse, om begæringen skal tages til følge eller forkastes, jf. retsplejelovens § 982. Når begæringen tages til følge, da sendes sagen tilbage til den landsret, som tidligere har dømt i sagen, for at en ny hovedforhandling kan finde sted. En afgørelse fra Den Særlige Klageret er endelig og kan ikke ankes, men er ikke til hinder for, at sagen på ny kan indbringes for Den Særlige Klageret, hvis nye oplysninger tilvejebringes.